

GAMPA – Galerie města Pardubic, Automatické mlýny 1962, Pardubice www.gampa.cz

Tisková zpráva, 1. 3. 2026

Learning from the Landscape Lekce krajinou

21. 3. – 22. 5. 2026

Výstava Learning from the Landscape (Lekce krajinou) v GAMPĚ představuje krajinu jako živý, mnohvrstevnatý prostor, který je zdrojem věčné (nejen) umělecké inspirace. Prostřednictvím vybraných děl současných umělkyň*ců otevírá kurátor výstavy Piotr Sikor úvahy nad pamětí místa, ekologií a imaginativním potenciálem krajiny. Krajina se v jeho kurátorském pojetí stává zdrojem poznání – místem, kde se formuje i zrcadlí naše identita a kde lze znovu promýšlet postavení člověka v širším ekologickém i kulturním kontextu. Výstava zve k citlivému a pozornému vnímání okolního prostředí i k úvaze, co se můžeme naučit z krajiny kolem nás, jeden od druhého a od přírody samotné – tak trpělivé učitelky.

Výstavy Lekce krajinou (Learning from the Landscape) v Galerii města Pardubic (GAMPA) a Gočárově galerii jsou dva svěbytné výstavní projekty sousedících galerií, jejichž expozice jsou vzájemně propojeny umělecko-kurátorskou intervencí. Piotr Sikora ve spolupráci s Pavlem Liškou formulují v dialogu dvou institucí výpověď o umělecké reflexi krajiny, v níž se setkává tvorba současných umělců s odkazem minulých generací.

Vystavující: Gili Avissar (IL), Larisa Crunțeanu (RO), Stach Szumski & Tosia Kiliś (PL), Jiří Žák (CZ)

Kurátor: Piotr Sikora

Spolukurátor intervencí: Pavel Liška

Grafické zpracování: Magdalena Gurská

Produkce: tým GAMPA – Vojtěch Novák, Ondřej Uherek, Lucie Oplíštilová, Radka Francová a Jakub Štrba, Lukáš Kopecký

Edukační program: Nikola Březinová

Díla zapůjčila: Gočárova galerie

Projekt se koná za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, statutárního města Pardubice.

Mediální spolupráce: Artikl, Artmap, FlashArt, Art+Antiques

Výstava vypráví příběh o krajině jako o živém, mnohvrstevnatém a proměnlivém prostoru, v němž se prolínají přírodní procesy s lidskou činností. Prostřednictvím vybraných děl otevírá kurátor výstavy Piotr Sikora témata paměti místa, ekologie a imaginativního potenciálu krajiny. Samotným názvem výstavy odkazuje Piotr Sikora k představě krajiny jakožto zdroje poznání – místa, kde lze znovu promýšlet postavení člověka v širším ekologickém i kulturním kontextu a zároveň reflektovat naši lidskou schopnost učit se ze zkušenosti s prostředím, jehož jsme nedílnou součástí.

Krajina je v kurátorském pojetí Piotra Sikory chápána jako prostor pro estetickou i intelektuální zkušenost. Ústředním motivem se stává napětí mezi pocitem sounáležitosti a představou o domově a identitě na jedné straně a tendencí krajinu ovládat, idealizovat či exploatovat a ekonomicky využívat na straně druhé. V tomto ambivalentním vztahu je krajina nejen prostorem, v němž se formuje a zrcadlí lidská identita, ale i místem, do něhož promítáme své ideologie, hodnoty a kulturní konstrukty.

Díla vybraných autorů rozvíjejí kurátorský koncept výstavy o autorské přístupy a otevírají nové interpretační perspektivy. Někteří z autorů vycházejí z přímé osobní zkušenosti a pozorování okolního světa, jiní reflektují politicko-sociální a ekonomické souvislosti konkrétních lokalit, zatímco další vytvářejí imaginativní krajiny, v nichž se osobní prožitek přirozeně prolíná s autorským vizuálním jazykem a symbolickými narativy.

Gilli Avissar proměňuje galerijní prostor svou monumentální textilní instalací v imaginativní krajinu obývanou fantaskními postavami. **Tosia Kiliš a Stach Szumski** ve své tvorbě pracují s komplexními environmenty, do nichž zasazují své sochy, keramické objekty a obrazy. V jejich společném díle lze rozpoznat odkazy na symbolické systémy provázející lidstvo napříč kulturami. S využitím pseudoarcheologických strategií a reinterpretací tradičních symbolů autoři konstruují narativ oscilující mezi imaginací alternativní reality a představou fiktivních světů, v nichž se prolínají odkazy k žité skutečnosti s autorskou vizí.

Významnou linii výstavy tvoří také kontext Pardubického regionu a Polabí. Historicky a environmentálně zatížené **fotografie Larisy Crunțeanu** zachycují krátery v zemském povrchu vzniklé během druhé světové války při bombardování Pardubic či blízké okolí jezera Lhotky, kontaminovaného místním průmyslem. Krajina se v díle autorky stává archivem, z něhož lze

číst o proměnách vyvolaných lidskými zásahy i přírodními procesy, jež společně formují charakter místa. Vazby ke konkrétním lokalitám najdeme také v díle Jiřího Žáka, jehož umělecký výzkum se soustředí na jeden z významných produktů místního průmyslu – semtex.

Vedle děl pěti současných umělkyně*ců, je součástí výstavy také výběr děl klasiků české krajinomalby zapůjčených ze sbírek Gočárový galerie, která rozšiřují reflexe krajiny současných umělců o perspektivu autorů 20. století. Vedle sebe se tak ocitají díla Jana Honsy (Jaro, 1921) a Bohumila Lonka (Polabiny, 1933), která realistickým způsobem zachycují prostotu a krásu rovinatých polabských krajin. V kontrastu k těmto realistickým polohám stojí díla Oty Janečka (Trávy, 1953), Eduarda Stavinohy (Strom na louce, 1966) a Jiřího Johny (Krajina v Železných horách, nedatováno), jež krajinu výrazně stylizují a soustředí se na její vybrané kvality.

Výstava pod vedením Piotra Sikory vede diváka k citlivému a pozornému vnímání okolního prostředí a vyzývá k přijetí pokory vůči prostoru, jehož jsme neoddělitelnou součástí.

Výstavy Lekce krajinou (Learning from the Landscape) v Galerii města Pardubic (GAMPA) a Gočárově galerii a jsou dva svébytné výstavní projekty sousedících galerií, jejichž expozice jsou vzájemně propojeny umělecko-kurátorskou intervencí. Vybraná díla ze sbírek Gočárový galerie jsou prezentována v expozici galerie GAMPA, zatímco část umělectva, vystavující v GAMPĚ naopak reaguje prostřednictvím autorských intervencí na sbírkovou expozici Gočárový galerie. Piotr Sikora ve spolupráci s Pavlem Liškou formulují v dialogu dvou institucí výpověď o umělecké reflexi krajiny, v níž se setkávají zkušenosti současných umělců s odkazem minulých generací.

Doprovodný program k výstavě

Vernisáž výstav GAMPY a Gočárový galerie

so 21. 3. 16:00, volný vstup

PROGRAM:

16:00 Zahájení výstav / Amfiteátr GAMPA

16:00–18:00 Vernisážová tvůrčí dílna / GAMPA

17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Lekce krajinou / Gočárova galerie

18:00 Komentovaná prohlídka výstavy Learning from the Landscape □ Lekce krajinou / GAMPA

Komentovaná prohlídka výstavy

čt 9. 4. 18:00

Komentovaná prohlídka výstavy & návštěva kulturní sauny a osvěžovny NUUK
pá 24. 4. 17:00 & dál

Komentovaná prohlídka výstavy & beseda s umělcem Jiřím Žákem
čt 7. 5. 18:00–19:30

Dernisáž výstavy
pá 22. 5. program 17:00–23:00, volný vstup

PROGRAM:
17:00–20:00 Výtvarná dílna: Noční krajina
20:00 Komentovaná prohlídka výstavy
21:00–22:00 Jim Krutor live

Tvůrčí programy pro veřejnost
(nutná rezervace)

Rodinné středy | vždy 10:00–12:00
8. 4., 13. 5.

Seniorské pátky | vždy 10:00–12:00
10. 4., 15. 5.

Tvůrčí neděle | vždy 15:00–17:00
12. 4., 17. 5.

Edukační programy pro školy i mimoškolní kolektivy
(nutná rezervace)

25. 3. – 22. 5. 2026
Horizont: vidět krajinu z odstupu

25. 3. – 22. 5. 2026
Pohyb: procházet krajinou

Kontakt pro média:
Lucie Oplíštilová
Tel. +420 776 786 909
E-mail: info@gmpardubice.cz

Otevírací doba: út – ne 10:00–18:00
www.gampa.cz

GAMPA

GAMPA – Galerie města Pardubic
Automatické mlýny 1962